

Eiropas
Komisija

CASP2021

Saskaņota rīcība produktu
drošuma jomā

Tiešsaistes
tirgus
uzraudzība

Galīgais
ziņojums

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
Saīsinājumu saraksts	2
Kopsavilkums	3
1. daļa	
1. OMS aktivitātes pārskats	4
1.1 Ievads un galvenie mērķi	4
1.2 Pārskats par iesaistītajām TUI	5
2. Galveno darbību un iznākumu kopsavilkums	6
2.1 Darbības jomas izpēte.	6
2.2 Darba pieeja.	7
2.3 Risinājumu identificēšana un instrumentu un nodevumu izstrāde.	9
2.3.1 Tiešā piegāde	9
2.3.2 Pārrobežu sadarbība.	10
2.3.3 Kā veikt OMS	10
3. Secinājumi un ieteikumi	11
3.1. Vispārīgi secinājumi	11
3.2 Gūtā pieredze.	11
3.3. Ieteikumi	12
2. daļa	
1. Kas ir CASP?	13
Pienākumi un atbildība	13
2. HD darba plāns	14
3. HD pieejas pārskats	15

Saīsinājumu saraksts

SAĪSINĀJUMS	APRAKSTS
CASP	Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā
DV	Dalībvalsts(-is)
ED	Ekonomikas dalībnieks
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EISMEA	Eiropas Inovācijas padomes un TUI izpildaģentūra
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
HD	Horizontālā darbība
HelpDoc	Palīdzības dokuments
IP	Izstrādājumu pārbaude
JUST ĢD	Eiropas Komisijas Tiesiskuma un patērētāju ģenerāldirektorāts
KoM	Atklāšanas sanāksmes
TTU	Tiešsaistes tirgus uzraudzība
TUI	Tirgus uzraudzības iestāde

Kopsavilkums

Mērķi

Projekti saskaņotai rīcībai produktu drošuma jomā CASP) ļauj visām Eiropas Savienības (ES) un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstu tirgus uzraudzības iestādēm (TUI) sadarboties, uzlabojot Eiropas vienotajā tirgū pieejamo izstrādājumu drošumu.

CASP 2021. gada tiešsaistes tirgus uzraudzības (OMS) horizontālā darbība (HD) bija vērsta uz to, lai turpinātu jau 2020¹. gadā paveikto darbu un izstrādātu praktiskus rīkus un risinājumus, lai risinātu papildu OMS problēmas. Izmantojot miniprojektus, TRP strādāja pie trim galvenajām problēmām: **piegādes pārtraukšanas, pārrobežu sadarbības un OMS darbības veikšanas**. Eiropas Komisijas (EK) **e-sakaru rīks** tika plaši izmantots, lai sniegtu atgriezenisko saiti un iespējamus ieteikumus uzlabojumiem.

Rezultāti

Vadlīniju dokuments par OMS

Tika izstrādāts vadlīniju dokuments, kurā sniegts instrumentu kopums un praktiskas konsultācijas TUI par to, kā veikt tiešsaistes pārbaudes, pielāgot OMS izpildes procesus jauniem e-komercijas veidiem (piemēram, piegādei pa daļām) un izveidot efektīvus sadarbības mehānismus starp ES un trešo valstu TUI.

ESurveillance webcrawler rīku darbnīca

Tika organizēts mācību darbseminārs, lai ļautu TUI efektīvi izmantot EK jauno e-sakaru rīku un identificēt bīstamus produktus, ko pārdod tiešsaistē. Tika apkopotas arī atsauksmes no TUI par to pieredzi saistībā ar šo rīku un ieteikumi uzlabojumiem.

Augsta līmeņa process interneta veikalu vākšanai

Tika izstrādāts process, lai TUI vāktu interneta veikalus, kas tiks pabaroti ar EK e-pasta rīku. Ierosinātā pieeja nodrošinās, ka tiek uzskaitīti visatbilstošākie interneta veikali katrā dalībvalstī.

Secinājumi un ieteikumi

Nemot vērā e-komercijas eksponenciālos izaugsmes tempus, OMS nozīme pastāvīgi palielināsies. Rodas jaunas problēmas, un tās ir jārisina, lai nodrošinātu TUI darbību efektivitāti un patērētāju aizsardzību pret bīstamiem produktiem. CASP 2021. gada OMS darbības galvenais mērķis bija iedziļināties trīs identificētajās problēmās un padarīt OMS par neatņemamu TUI ikdienas darba sastāvdaļu. Turpmākās koordinētās darbības varētu būt vērstas uz citām ar OMS saistītām problēmām, lai radītu papildu praktiskus risinājumus un papildinātu iepriekšējos pasākumus izstrādāto instrumentu kopumu. Tika izstrādāts ieteikumu kopums, kura pamatā bija diskusijas, kas notika visā OMS darbības laikā.

Patērētājiem

- Pirms produkta iegādes informējiet par iepirkšanās briesmām tiešsaistē – pirms produkta iegādes izmantojiet Drošības vērtus.

Ekonomikas dalībniekiem (ED)

- Nodrošināt augstu produktu drošības līmeni – EO jābūt informētiem par drošības prasībām valstī/reģionā, uz kuru attiecas mērķis un/vai kurā produkti tiek pārdoti;
- Cieši sadarbojieties ar iestādēm, lai nodrošinātu savlaicīgu bīstamo produktu izņemšanu - izmantojiet produktu drošības biznesa brīdinājuma vārteju²;
- Atvieglējiet saziņu ar TUI – sniedziet kontakinformāciju un kopīgojiet to, kad produkti tiek pārdoti tiešsaistē.

Eiropas un valstu iestādēm

- Izpētīt citas problēmas – izplatīt projekta laikā, kā arī citos spēju veidošanas pasākumos (piemēram, e-izpildes akadēmijā) izstrādātos rezultātus un sasniedzamos rezultātus;
- Izmantot EK e-pārvaldības rīku – uzturēt nepārtrauktu atgriezenisko saiti, lai pastāvīgi uzlabotu;
- sadarboties ar muitu, kas ir pirmais šķērslis nedrošiem vai neatbilstīgiem produktiem, kuri nonāk ES tirgū, — uzturēt un veicināt pastāvīgu informācijas apmaiņu;
- Veicināt ilgstošas attiecības ar ED un arī ar citiem tiešsaistes izplatīšanas ķēdes dalībniekiem - nodrošināt ciešu sadarbību, lai nodrošinātu ātrāku reaģēšanu, kad tiek atklāti nedroši produkti, tādējādi nodrošinot labāku patērētāju aizsardzību.

¹ OMS guidelines and toolbox

² <https://webgate.ec.europa.eu/gpsd/screen/public/home>

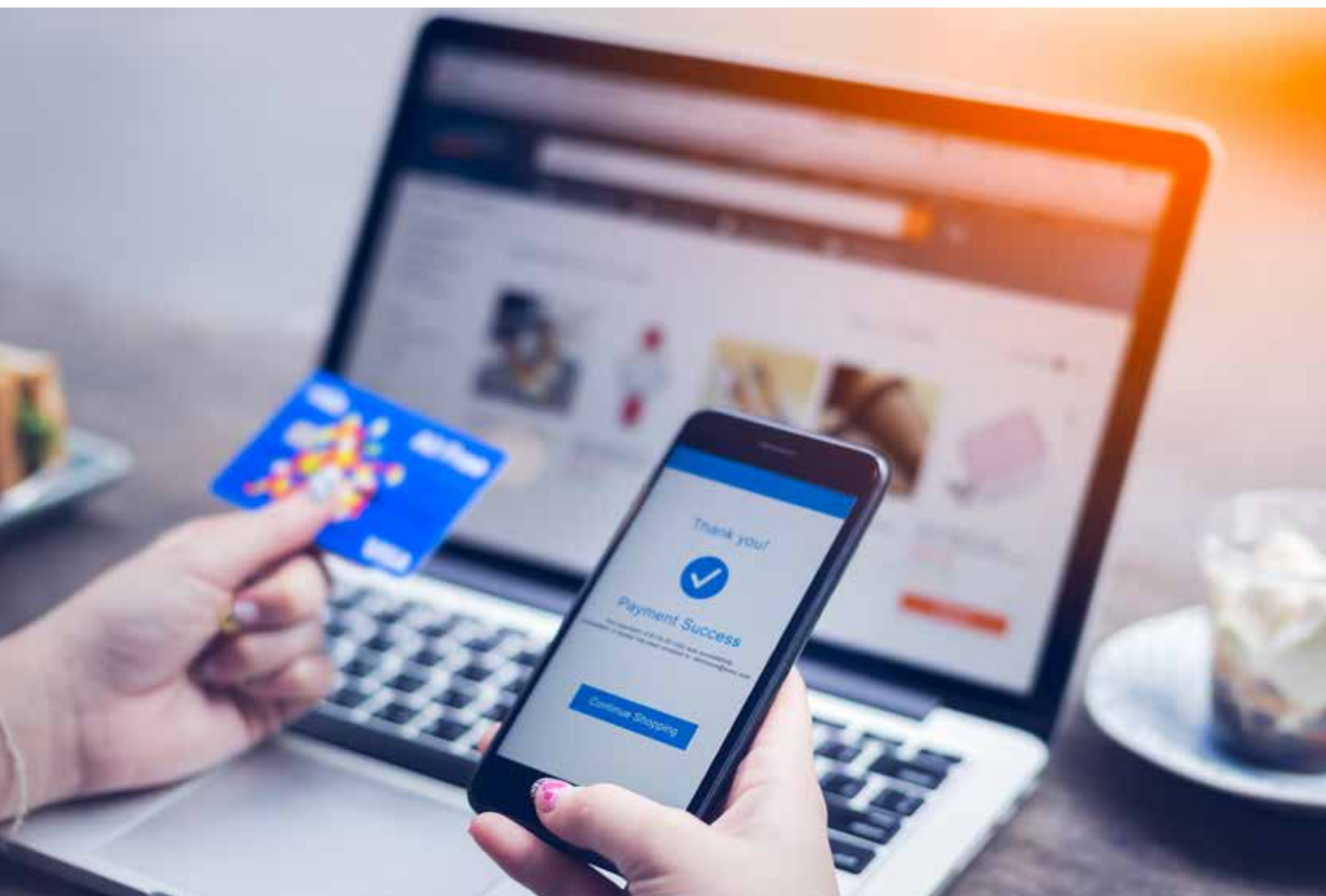
1. OMS aktivitātes pārskats

1.1 Ievads un galvenie mērķi.

E-komercijas izaugsme visā pasaulē turpina pieaugt eksponenciāli, ko vēl vairāk paātrināja Covid-19 pandēmijas dziļā ietekme uz e-komercijas modeļiem un patērētāju paradumiem³. Kad ķieģeļu un javas uzņēmumi tika slēgti vienas nakts laikā, patērētāji steidzās uz internetu, lai iegādātos savas preces. Tas ievērojami paātrināja tiešsaistes pirkumu tendenci, un tagad tas ir radījis šķietami neapturamu impulsu. Šo attīstību vēl vairāk pastiprina mobilo ierīču izmantošanas pieaugums, «datu laikmets», lielākas klientu piesaistes iespējas un zemās darbības izmaksas e-komercijas uzņēmumiem. Visu šo elementu mijiedarbība liecina, ka šī tendence turpināsies un OMS būs būtiska daļa radušos problēmu risināšanā.

Šī OMS HA koncentrējās uz to, lai atbalstītu TUI, lai palielinātu OMS darbību efektivitāti, un uz OMS iekļaušanu ikdienas darbā. Tika sasniegti šādi galvenie mērķi:

- apzināt problēmas, ar kurām saskaras TUI, un kopīgi izstrādāt instrumentus, kas īpaši pielāgoti maza kuģošanas pārtraukšanas parādībai;
- kopīgi izstrādāt instrumentus un pamatnostādnes ar TUI, lai risinātu to problēmas un risinātu īpašas grūtības saistībā ar pārrobežu sadarbību;
- izstrādāt augsta līmeņa procesa karti, kurā attēlots TUI pašreizējais OMS ceļojums, augsta līmeņa process interneta veikalu vākšanai un interneta veikalu saraksts pa dalībvalstīm;
- IZSTRĀDĀT OMS vadlīniju dokumentu, kurā apkopoti pasākuma darba rezultāti un kurus var izmantot visas ES/EEZ TUI.

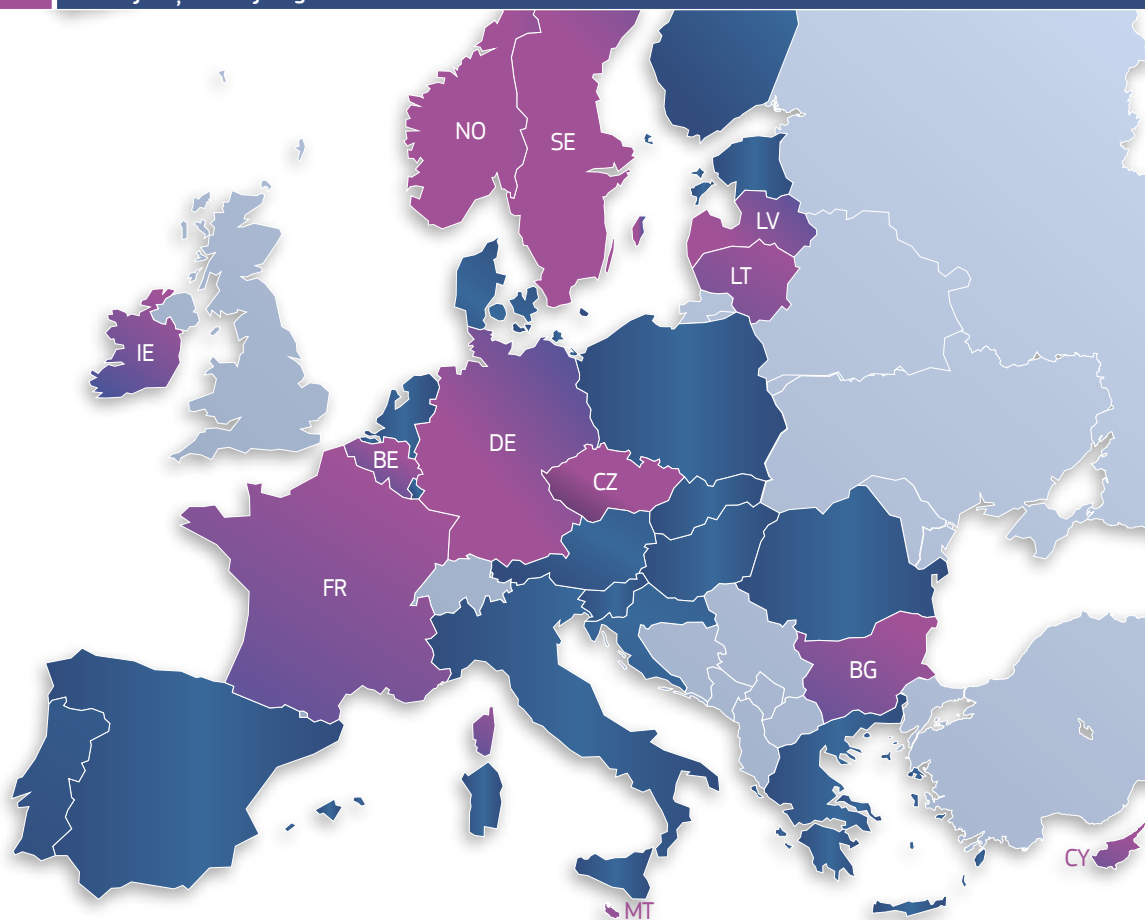
³ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210217-1>

1.2 Pārskats par iesaistītajām TUI.

Oms HA kopumā piedalījās 20 TUI no 11 dalībvalstīm un 2 EEZ valstīm, kā parādīts attēlā zemāk.

Tabula 1 - Iesaistītās TUI

VALSTS	TUI
Beļģija	Federālais valsts dienests ekonomikai - Kvalitātes un drošības ģenerāldirektorāts
	Federālais valsts dienests Veselība, pārtikas aprītes drošība un vide - Federālā vides inspekcija
	Federālā valsts dienesta finanses - Muitas pārvalde
Bulgārija	Patērētāju aizsardzības komisija
	Metroloģiskās un tehniskās uzraudzības valsts aģentūra
Čehija	Čehijas Tirdzniecības uzraudzības iestāde
	Rūpniecības un tirdzniecības ministrija
Francija	Konkurences, patērētāju aizsardzības un krāpšanas novēršanas ģenerāldirektorāts
Islande	Mājokļu un būvniecības pārvalde
Īrija	Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības komisija
Kipra	Darba inspekcijas departaments
Latvija	Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
Lietuva	Valsts patērētāju tiesību aizsardzības iestāde
Malta	Maltas Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības pārvalde
Norvēģija	Norvēģijas Civilās aizsardzības direktorāts
Vācija	Tibingenas reģionālā padome, 11. nodaļa – Tirgus uzraudzība
	Minsteres rajona pašvaldība
	Brēmenes pavalsts tirdzniecības uzraudzība
Zviedrija	Zviedrijas Nacionālā elektrodrošības pārvalde
	Zviedrijas Ķīmikāliju aģentūra

2. Galveno darbību un iznākumu kopsavilkums

2.1 Darbības jomas izpēte.

OMS darbības joma tika noteikta ievirzes sanāksmes laikā. Tika nolemts koncentrēties uz diviem galvenajiem pīlāriem, kā parādīts 2. tabulā.

Tabula 2 – OMS darbības pīlāri

PĪLĀRS	SATURS
1) Instrumentu un pamatnostādņu kopīga izveide, lai risinātu kopīgas OMS problēmas	<ul style="list-style-type: none"> Koncentrēšanās uz trim konkrētiem miniprojektiem, ko izvēlējās TUI <ul style="list-style-type: none"> Tiešā piegāde Pārrobežu sadarbība Kā veikt OMS
2) JUST ĢD e-apgādes rīka papildinājumu un uzlabojumu ierosināšana	<ul style="list-style-type: none"> Lietotāju atsauksmju apkopošana par esošajiem līdzekļiem Ieteikumi papildu līdzekļiem

Tika noteikti šādi darbības līgumiskie rezultāti:

- CASP 2021. gada OMS vadlīniju dokumenta** izstrāde;
- Kopīgu vingrinājumu **veikšana, izmantojot eSurveillance rīku**;
- Izpētīt interneta veikalus** izmantojot eSurveillance rīku – izveidojot interneta veikalu sarakstu katrai TUI un apspriežot procesu, lai to definētu, atjauninātu un uzturētu.

2.2 Darba pieeja.

OMS ir noteikta kā galvenā tirgus uzraudzības joma nākotnē. Viens no galvenajiem KASP 2021. gada OMS darbības mērķiem bija sāki izpētīt problēmas, ar kurām saskaras TUI, un kopīgi radīt rīkus un risinājumus, kas sniedz praktiskus padomus visām TUI, kuras veic OMS. Dalībnieki nolēma sadalīt šo darbību trīs

miniprojektos (kā veikt OMS, pārrobežu sadarbību un tiešo piegādi). Turpmākajā procesa kartē ir parādīta detalizēta metodika, kas izmantota OMS darbības laikā.

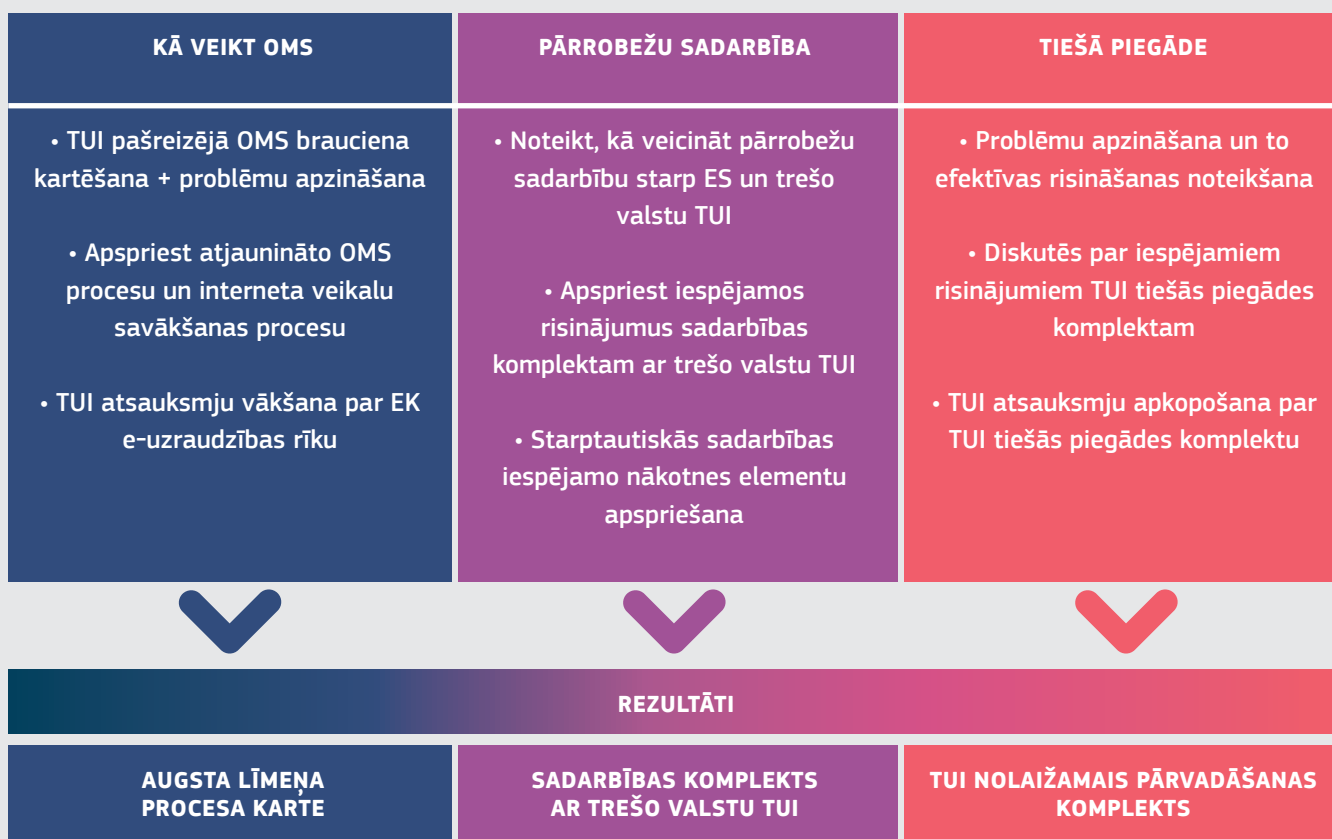
Attēls 1 – Kā risināt problēmas? – miniprojekta pieeja

Šā procesa rezultātā TUI kopīgi izstrādāja risinājumus, izmantojot tiešsaistes Vikiplatformu, un sniedza regulāras atsauksmes starp sesijām. Turklāt Mural⁴ sadarbības rīks tika atkārtoti izmantots starpsapulču laikā, lai veiktu prāta vētras vingrinājumus, un tas bija noderīgs, izstrādājot TUI kopīgi izstrādātos rīkus.

Šajā attēlā ir apkopots instrumentu izstrādes process saskaņā ar CASP 2021. gada OMS darbību.

Attēls 2 - Rīku izstrādes process

Otrajā OMS darbības darba centrā galvenā uzmanība tika pievērsta EK nesen izstrādātajam e-uzturēšanas instrumentam. Galvenais mērķis bija atbalstīt un veicināt rīka izmantošanu, kā arī iegūt atgriezenisko saiti, uzlabojumus un idejas turpmākai precizēšanai. Tā kā šis rīks ir viens no galvenajiem elementiem,

ko izmanto, lai uzlabotu TUI tirgus uzraudzības operācijas, JUST ĢD organizēja e-pasta semināru. Tas ietvēra rīka funkciju ieviešanu TUI un simulācijas veikšanu.

⁴ Mural ir digitāla darbvietā vizuālai sadarbībai, kurā visi dalībnieki var rediģēt digitālo tāfeli kopā reāllaikā.

2.3 Risinājumu identificēšana un instrumentu un nodevumu izstrāde.

Šajā tabulā sniegts pārskats par rīkiem, kas izstrādāti trīs OMS miniprojektos.

Tabula 3 – Pārskats par kopīgi izstrādātajiem rīkiem

MINIPROJEKTS	REZULTĀTI	INSTRUMENTS
1. Tiešā piegāde	TUI nolaižamais pārvadāšanas komplekts	<ul style="list-style-type: none"> • Shopify noņemšanas pieprasījuma veidlapa regulatīvajām iestādēm, kam pievienota 1 lapas paskaidrojuma lapa • Shopify tiešās piegādes palīdzības dokuments (HelpDoc)
2. Pārrobežu sadarbība	Sadarbības komplekts ar trešo valstu TUI	<ul style="list-style-type: none"> • Pārrobežu sadarbības veidne informācijas apmaiņai starp ES un trešo valstu TUI • Ārpussavienības TUI kontaktinformācijas saraksts (dzīvā dokumenta izveide Vikikrātuvē)
3. Kā veikt OMS	OMS brauciena augsta līmeņa procesa karte	<ul style="list-style-type: none"> • OMS brauciena galvenie elementi • Augsta līmeņa process interneta veikalu vākšanai un interneta veikalu dzīvā saraksta izveide • Tirgus uzraudzības īstenošanas paraugprakse

2.3.1 Tiešā piegāde

Pirmais miniprojekts attiecās uz tiešās piegādes fenomenu. Tiešā piegāde ir mazumtirdzniecības izpildes metode, kur tirgotājs neglabā noliktavās produktu, ko tas pārdod. Tā ir daļa no lielā mērā neredzamas piegādes ķēdes, ko izmanto daudzi lielākie mazumtirgotāji un tirdzniecības vietas, lai iegūtu preces no citām pasaules daļām. Tika konstatētas šādas galvenās problēmas:

- Tiešās piegādes pārdevēji un veicinātāji var noliegt atbildību, apgalvojot, ka viņi ir starpnieki tikai starp patērētāju un piegādātāju;
- Galvenokārt lēti, zemas kvalitātes produkti tiek iegūti no trešām valstīm, un pastāv paaugstināts risks, ka netiks ievēroti ES tiesību akti drošības jomā;
- Pārdoto produktu atbilstību nevar nodrošināt, jo tiešās piegādes pārdevējs fiziski nepieskaras produktam;
- Bīstamu produktu identificēšana tiešo piegāžu pārdevēju vietnēs var būt sarežģīta – tiešo piegāžu pārdevējiem

var nebūt kataloga fotoattēlu un izmantot vispārīgas fotogrāfijas;

- Tiešo piegāžu pārdevēju sadarbība ar TUI / pasākumiem.

Lai risinātu šīs problēmas, sadarbībā ar Shopify⁵, ir izstrādāts «TUI tiešās piegādes komplekts», ko var vispārināt un izmantot ar tiešsaistes pārdevējiem vai tirgus vietām, lai uzlabotu sadarbību starp TUI un dažādiem ekosistēmas dalībniekiem. Tajā ir divi elementi:

- Tiešās piegādes HelpDoc, kas satur informāciju par tiešās piegādes pārdevēju un e-komercijas platformu pienākumiem un ES tiesību aktiem par produktu drošību;
- Veidne, kas jāizmanto TUI, lai apmainītos ar informāciju un ziņotu par bīstamiem produktiem⁶.

⁵ Shopify ir tehnoloģiju nodrošinātājs, kas piedāvā trešo pušu pārdevējiem piekļuvi pamata rīkiem un tehnoloģijām, lai izveidotu savus interneta veikalus, kā arī atvieglot piegādi.

⁶ [Shopify takedown request form](#)

2.3.2 Pārrobežu sadarbība.

TUI noteica trīs galvenās problēmas attiecībā uz pārrobežu sadarbību:

- ED identificēšana un kontaktu dibināšana – publiski pieejamas kontaktinformācijas trūkums;
- interesēties par produktu drošības jautājumiem — ārpus ES izvietoto ES dalībvalstu atsaučības trūkums;
- veikt koriģējošus pasākumus un nodrošināt atbilstību – ED, kas atrodas ārpus jurisdikcijas, var neievērot noteikumus.

Pieeja šo problēmu risināšanai, ko īstenoja dalībnieki, bija divējāda, un tās rezultātā tika izveidots «sadarbības komplekts ar trešo valstu TUI».

Viens no risinājumiem bija veidnes izstrāde, lai lūgtu TUI kolēģu palīdzību no trešām valstīm un iegūtu vairāk informācijas par pārdevējiem (piemēram, minimālā informācija par produktu, kas nepieciešama, lai TUI, kas nav ES dalībvalstis, varētu rīkoties).

Otrs papildu risinājums, kura mērķis bija uzlabot pārrobežu sadarbību, izveidojot sarakstu ar trešo valstu TUI kontaktiem, kas vēlas sadarboties ar ES TUI. Pieejamās kontaktpersonas tika pievienotas vikiplatformā kopīgā dokumentā un tiks pastāvīgi atjauninātas, tiklīdz būs pieejama jauna informācija.

2.3.3 Kā veikt OMS

Informācijas tehnoloģiju un interneta straujā attīstība ir radījusi jaunus izaicinājumus tirgus uzraudzībai. TUI ir jāpielāgo savas tradicionālās metodes jaunajām tiešsaistes pasaules īpatnībām un jāiekļauj OMS kā dabiska sava darba daļa. Tāpēc TUI ir izstrādājušas pakāpenisku rokasgrāmatu par to, kā piemērot OMS tiešsaistes mazumtirgotājiem. Augsta līmeņa procesa karte tika pilnveidota visā CASP 2021 OMS darbības laikā, un tā sastāv no 10 soļiem. Tajā ir arī apraksts par interneta veikalu

vākšanas augsta līmeņa procesu, kā arī tirgus uzraudzības īstenošanas paraugpraksi, ko abas var attiecināt uz konkrētiem posmiem kartē.

Trīs elementi/rīki, kas izstrādāti šajā miniprojektā, ir uzskaitīti zemāk.

Tabula 4 – rīku komponenti

RĪKI	KOMPONENTI
1) OMS brauciena augsta līmeņa procesa karte	<ul style="list-style-type: none"> • OMS brauciena galvenie soļi • Galvenie elementi vienā solī • Problēmas, ar kurām saskaras TUI • TUI paraugprakse
2) Augsta līmeņa process – interneta veikalu kolekcija	<ul style="list-style-type: none"> • Galvenie pasākumi interneta veikalu uzlabotai vākšanai • Centralizēta dokumenta izveide, kurā uzskaitīti interneta veikali mērķtiecīgai meklēšanai, ko regulāri atjaunina TUI, izmantojot e-sakaru rīku
3) Tirgus uzraudzības noteikumu izpildes paraugprakse	<ul style="list-style-type: none"> • Paraugprakses apkopošana visās dalībvalstīs, lai panāktu labāku kalibrēšanu un lielāku konsekvenci tirgus uzraudzības noteikumu izpildei

3. Secinājumi un ieteikumi

3.1 Vispārīgi secinājumi

OMS nozīme nepārtraukti pieaug līdz ar e-komercijas eksponenciālajiem izaugsmes tempiem. Jaunas problēmas ir saistītas ar pārklāšanu, un tās ir jārisina, lai nodrošinātu TUI darbības efektivitāti un tādējādi patērētāju aizsardzību pret bīstamiem produktiem. CASP 2021. gada OMS darbības galvenais mērķis bija turpināt pētīt trīs konstatētās problēmas saistībā ar mazo kuģniecību, pārrobežu sadarbību un pamatnostādņēm par to, kā veikt OMS, un padarīt OMS par būtisku TUI ikdienas darbības sastāvdaļu.

Galvenais rezultāts bija OMS galveno elementu veiksmīga kartēšana. Tas tika savienots ar detalizētu saistīto problēmu aprakstu, kā arī iepriekš pastāvējušu un jaunu paraugprakses apkopojumu. Turklāt katram miniprojektam ir izveidots instrumentu kopums, kas sniedz konkrētus norādījumus un

praktisku informāciju par to, kā pārvarēt radušās problēmas, kā minēts iepriekš (sk. iedaļu 0). Šie rīki ir iekļauti CASP 2021. gada OMS vadlīniju dokumentā, ko var izmantot jebkurš ES/EEZ TUI, lai uzlabotu OMS darbības, tādējādi nodrošinot stimulus efektīvākai OMS. Visbeidzot, TUI tika veiksmīgi ieviestas EK e-sakaru rīkā un sniedza vērtīgu lietotāju pieredzes atsauksmes un idejas uzlabojumiem.

Turpmākās koordinētās darbības varētu būt vērstas uz turpmākām problēmām, kas saistītas ar OMS, lai radītu vēl praktiskākus risinājumus un vēl vairāk papildinātu iepriekšējos pasākumos izstrādāto instrumentu kopumu.

3.2 Gūtā pieredze.

- **Pilnībā digitāls CASP projekts.** Pašreizējās Covid-19 pandēmijas dēļ CASP 2021 notika tikai digitālā formātā, kā tas bija CASP 2020 aktivitātes gadījumā. Digitālie saziņas veidi tika veiksmīgi izmantoti, lai uzlabotu komandas darbu. Digitālās sadarbības rīku, piemēram, Vikiplatformas un Sienas datu platformas, izmantošana ļāva TUI sniegt jēgpilnu ieguldījumu un izmantot savas kopējās zināšanas un pieredzi, lai kopīgi radītu rīkus un risinājumus, kuru mērķis ir uzlabot OMS darbību.
- **Tiešsaistes komandas darba un projektu komunikācijas efektivitāte.** Vikiplatformas izmantošana bija ļoti svarīga, lai projekts būtu sekmīgs. Kā projekta galvenais saziņas līdzeklis tas ļāva līgumslēdzējam pastāvīgi sazināties ar TUI, lai atbildētu uz visiem ar projektu saistītajiem jautājumiem. Turklāt TUI platformu izmantoja, lai radītu sinerģiju un kopīgi izveidotu vairākus dokumentus, kā arī lai sniegtu atgriezenisko saiti un apstiprinātu projekta dokumentus, kas sagatavoti OMS darbības laikā.

- **Tirgus uzraudzības paaugstināšana nākamajā līmenī.** OMS ir svarīga tirgus uzraudzības joma, un laika gaitā tās nozīme tikai pieaug. Tā kā lielākā daļa TUI ik pa laikam⁷ veic OMS un bieži vien veic tikai tīmekļa veikalu manuālas pārbaudes, TUI tika nodrošināti ar rīkiem, ko tās varēja izmantot, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar OMS. CASP 2021. gada OMS vadlīniju dokumentā ir iekļauta trīs miniprojektu laikā izstrādāto risinājumu krātuve.

⁷ CASP 2021. gada OMS darbības laikā veikto aptauju meklēšana.

3.3 Ieteikumi

Globalizētā digitālajā ekonomikā ir skaidrs, ka ir vajadzīgi dažādu ieinteresēto personu globāli centieni, lai nodrošinātu patērētāju drošību, iepērkoties tiešsaistē. Tāpēc tika izstrādāts ieteikumu kopums, pamatojoties uz diskusijām, kas notika OMS darbības sanāksmēs.

Patērētājiem

Informējiet par iepirkšanās briesmām tiešsaistē.

Patērētājiem jāapzinās, ka produktu iegāde tiešsaistē ne vienmēr ir tik droša kā tradicionālā ķieģeļu un javas mazumtirdzniecība un tā ir saistīta ar savu risku kopumu. Neraugoties uz tiešsaistes iepirkšanās pieaugošo popularitāti pievilcīgu cenu, vieglas piekļuves un ar pandēmiju saistītu ierobežojumu dēļ, patērētājiem vajadzētu būt modriem un regulāri izmantot drošības vārtus, lai meklētu paziņojumus no ES/EEZ TUI par bīstamiem produktiem. Turklāt vienmēr būtu rūpīgi jāapsprīžas ar produkta aprakstu un sniegto informāciju par pārdevēju, lai novērtētu, cik uzticams ir attiecīgais produkta piedāvājums.

Ekonomikas dalībniekiem

Nodrošiniet augstu produktu drošības līmeni. ED jābūt informētiem par drošības prasībām valstī/reģionā, uz kuru attiecas mērķis un/vai kurā produkti tiek pārdoti. Turklāt ED būtu jācenšas ievērot visas attiecīgās produktu drošības prasības, jo patērētājiem, iegādājoties produktus vienotajā tirgū, ir tiesības uz drošiem produktiem.

Cieši sadarbojieties ar iestādēm. ED būtu cieši jāsadarbības ar iestādēm un ātri jāreaģē uz produktu informāciju un izņemšanas pieprasījumiem, lai nodrošinātu, ka bīstamie produkti, ko pārdod to platformās, tiek savlaicīgi izņemti. Ļoti ieteicams izmantot produktu drošības biznesa brīdinājuma vārteju⁸ lai informētu ES dalībvalstu un EEZ valstu iestādes, ja kļūst skaidrs, ka tirgū ir laists nedrošs produkts.

Atvieglot saziņu ar TUI. Viena no galvenajām problēmām, ko norādīja TUI, kartējot OMS braucienu, bija saziņa ar ED, jo īpaši tiem, kas atrodas ārpus ES. ED būtu jāsniedz attiecīgā kontaktinformācija un jāapmainās ar to ikreiz, kad produktus pārdod tiešsaistē, lai atvieglotu TUI centienus nodrošināt iekšējā tirgus attīrīšanu no nedrošiem un neatbilstīgiem produktiem. Šī pieeja ir izmantota, izmantojot produktu drošības solījumu⁹, brīvprātīgu pasākumu kopumu, kas ļauj labāk sadarboties starp ED, TUI un visām veiktajām tirgus uzraudzības darbībām. Tā mudina parakstītājus izveidot vienotus kontaktpunktus TUI.

Eiropas un valstu iestādēm

Turpināt pētīt problēmas un apmainīties ar/radīt

paraugpraksi saistībā ar OMS. TUI būtu jāturpina pētīt problēmas, kas saistītas ar OMS, lai vēl vairāk palielinātu konsekvenci starp iestādēm. Projekta laikā, kā arī citās spēju veidošanas darbībās (piemēram, E-izpildes akadēmijā) izstrādātie rezultāti un rezultāti būtu vēl vairāk jāizplata, lai panāktu labāku kalibrēšanu un lielāku konsekvenci Eiropas līmenī.

Nodrošināt nepārtrauktu atgriezenisko saiti par EK e-sakarū rīka izmantošanu. Gūtā pieredze un problēmas, ar kurām nācies saskarties, būtu regulāri jādalās ar EK, lai vēl vairāk uzlabotu sistēmu un rastu labāko tehnisko risinājumu.

Uzlabot sadarbību ar muitu. Ir svarīgi nodrošināt un veicināt pastāvīgu informācijas apmaiņu par bīstamiem produktiem. Tas jo īpaši attiecas uz muitu, kas ir pirmais šķērslis, kas novērš nedrošu vai neatbilstīgu produktu nonākšanu ES tirgū.

Veicināt ilgstošas attiecības. Iestādēm būtu jāizveido un jāuztur pastāvīgas attiecības ar ED un arī citiem tiešsaistes izplatīšanas ķēdes dalībniekiem. Cieša sadarbība ļauj ātrāk reaģēt, ja ir identificēti bīstami produkti, tādējādi uzlabojot neaizsargāto patērētāju aizsardzību.

⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/gpsd/screen/public/home>

⁹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/product-safety-and-requirements/product-safety/product-safety-pledge_lv

1. Kas ir CASP?

Saskaņota rīcība produktu drošuma jomā (CASP) ļauj ES/EEZ valstu tirgus uzraudzības iestādēm sadarboties un stiprināt vienotajā tirgū laisto ražojumu drošumu.

Horizontālās darbības (HD) nodrošina forumu, kurā TUI apmainās ar idejām un paraugpraksi. Tehniskā eksperta vadībā tās izstrādā kopīgas pieejas, procedūras un praktiskus instrumentus tirgus uzraudzībai.

Izstrādājumu pārbaudēs (IP) tiek testēti dažādi produktu veidi, kas var radīt risku patērētājiem. Ražojumus izvēlas un savāc iesaistītās TUI, un tos pārbauda, izmantojot kopīgi saskaņotu testēšanas plānu.

Hibrīda darbības veicina horizontālas diskusijas un veic testēšanas kampaņas. Rezultātus izmanto, lai izstrādātu kopīgas pieejas un metodiku.

CASP 2021 ietver trīs HD, piecas IP un vienu hibrīdo darbību. Tos iepriekš atlasīja iesaistītās TUI, rīkojot apspriešanos, ko organizēja JUST ĢD.

Horizontālās darbības (HD)

 Tiešsaistes tirgus uzraudzība	 Riska novērtēšana un pārvaldība	 Gatavība krīzēm un pārvaldība
---	---	---

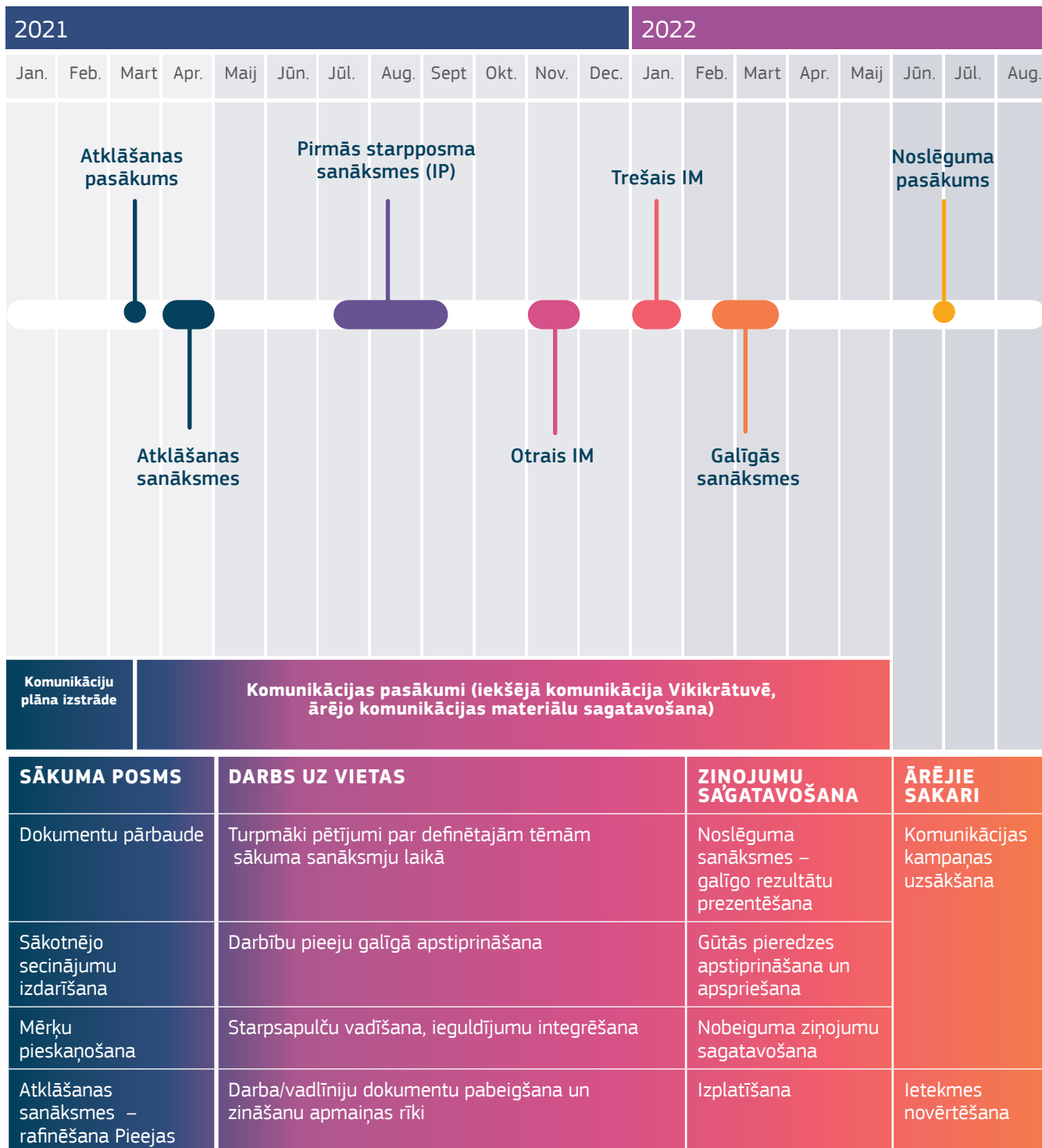
Izstrādājumu pārbaudes (IP)

 Rotaļlietas no interneta veikaliem ārpus ES	 Elektriskās rotaļlietas	 Bērnu šūpuļi un bērnu šūpoles
 E-cigaretes un šķidrumi	 Individuālie aizsardzības līdzekļi	Hibrīda darbība Bīstami viltoti produkti

Pienākumi un atbildība

2. HD darba plāns

3. HD pieejas pārskats

0

Process pirms CASP

- JUST ĢD veica prioritāšu noteikšanu, lai atlasītu tirgus uzraudzības iestādēm (TUI) kopīgas intereses tematus.
- CASP 2021. gada horizontālās darbības tika izvēlētas JUST ĢD organizētā apspriedēs, un tās atspoguļo pašreizējo interesi par tiešsaistes tirgus uzraudzību, riska novērtēšanas metodoloģijām un krīžu pārvarēšanu.

1

Datu vākšana un analīze

- Izmantojot dažādus rīkus, piemēram, aptaujas, intervijas un dokumentu izpēti, darbuņēmējs apkopoja nepieciešamo pamatinformāciju.
- Rezultāti tika analizēti, lai noteiktu vajadzības, trūkumus un problēmas.
- Projekta mērķi un darba plāns tika vēl vairāk precizēti un kopīgi iekļēti Vikiplatformā kopā ar sākotnējā pētījuma rezultātiem.

4

Secinājumi, ieteikumi un ziņojumi

- Noslēguma sanāksmju laikā TUI apstiprināja attiecīgo dokumentu galīgo versiju un apsprieda gūto pieredzi un iespējamus ieskatus katrā horizontālajā darbībā.
- Visām iestādēm tiek nodrošināti darba/vadības dokumenti un citi zināšanu apmaiņas rīki, lai palīdzētu īstenot mācības praksē.

3

IP

- Divās starpposma sanāksmēs tika prezentēts katras darbības progress, un ar attiecīgā nozares eksperta palīdzību tika izstrādāti dažādie vadlīniju dokumenti.
- Temata sarežģītības dēļ notika trešā starpposma sanāksme par tiešsaistes tirgus uzraudzības darbībām.

2

Atklāšanas sanāksmes

- Iesaistītās tirgus uzraudzības iestādes katras horizontālās darbības sākuma sanāksmē apsprieda mērķus un sasniedzamos rezultātus.
- Pamatojoties uz dokumentu izpēti un datu vākšanas rezultātiem, šī pieeja tika pilnveidota.
- Pēc sanāksmes darba dokumenti tika kopīgi Vikikrātuvē, kur TUI bija iespēja apmainīties viedokļiem.

5

Ārējā komunikācija

Ārējās komunikācijas pasākumi tika uzsākti noslēguma pasākumā, iezīmējot 2–3 nedēļu garas Eiropas mēroga informācijas kampaņas sākumu.

Rīki

Galīgie ziņojumi tiek sagatavoti par katru horizontālo darbību un par CASP 2021. gada projektu kopumā. Tie ir pieejami visās oficiālajās ES valodās, kā arī norvēģu un islandiešu valodā, un ir izplatīti visām tirgus uzraudzības iestādēm.

Tika radīti audiovizuāli klipi kuros apkopoti CASP 2021 projekta rezultāti.

Kanāli

Komunikācijas materiāli tiek izplatīti, izmantojot:

- [Drošības vārtu tīmekļa vietni](#)
- [EC CASP tīmekļa vietni](#)
- [JUST ĢD sociālos medijus](#)
- TUI nacionālos saziņas kanālus
- Attiecīgo presi un citas ieinteresētās personas.

EIROPAS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Komisija nav atbildīga par jebkādam šīs publikācijas atkalizmantošanas sekām.

© Eiropas Savienība, 2022
Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku Tsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).
Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantojot atļauts ar *Creative Commons Attribution 4.0 International* (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Tādu elementu izmantošanai vai reproducēšanai, kuri nepieder Eiropas Savienībai, var būt jāsaņem atļauja tieši no attiecīgajiem tiesību turētājiem.

Informācija par Eiropas Savienību visās oficiālajās ES valodās ir pieejama portālā *Europa*:
https://europa.eu/european-union/index_lv

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022
PDF ISBN 978-92-76-51819-8 doi: 10.2838/395979 D5-09-22-158-LV-N